

Svalbardmeldingen:

Svalbardpolitikken inn i en ny tid

De overordnede målene i svalbardpolitikken er:

- **Konsekvent og fast håndhevelse av suvereniteten**
- **Korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd**
- **Bevaring av ro og stabilitet i området**
- **Bevaring av områdets særegne villmarksnatur.**
- **Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen**

Det er bred politisk enighet om disse målene, som har ligget fast i lang tid. Historien har vist at en forvaltning av øygruppen etter disse målene har vært vellykket.

Fortsatt stø kurs på Svalbard

Stortingsmeldingen vil legge føringer for svalbardpolitikken for en rekke år fremover. Det legges opp til en fortsatt stabil og forutsigbar myndighetsutøvelse og en god samfunnsutvikling på øygruppen. Det er samtidig viktig å beholde nødvendig handlefrihet med sikte på å kunne møte nye utfordringer og benytte de til enhver tid beste virkemidler i forvaltningen av øygruppen.

En tydelig miljøprofil

Bevaring av områdets særegne villmarksnatur er ett av hovedmålene i svalbardpolitikken, og beskyttelse av naturmiljøet er en av de lange linjene. Svalbard har helt unike kvaliteter som regjeringen føler et stort ansvar for å ta vare på.

Svalbard og nordområdestrategien

Nordområdene er denne regjeringens viktigste strategiske satsingsområde. Svalbard er en sentral del av nordområdene, og svalbardmeldingen blir et viktig tillegg til regjeringens nordområdestrategi. En fortsatt effektiv og hensiktsmessig forvaltning på Svalbard vil bidra til å styrke og utdype vår tilstedeværelse i nordområdene.

Klimaendringer – utfordringer og muligheter

Klimaendringene vil skape nye utfordringer. Temperatu-
rene i Arktis forventes å stige dobbelt så raskt som det glo-

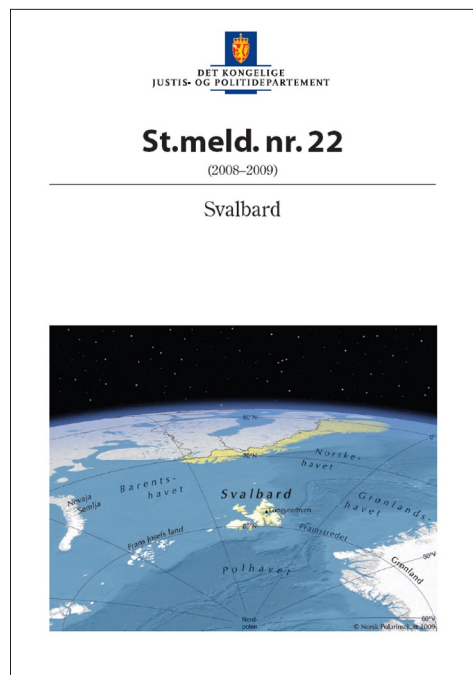
bale gjennom-
snittet. Dette vil kunne føre til store endringer i de fysiske miljøforholdene og få alvorlige konsekvenser for arter og økosystemer på Svalbard.

Klimaendringene skaper samtidig muligheter og forventninger om økt aktivitet i nord. Et varmere polhav vil bidra til at fiskeriaktiviteten flytter nordover.

Mindre is vil også kunne åpne nye ruter for den internasjonale skipsfarten mellom øst og vest. Longyearbyen kan få økt betydning blant annet som base for rednings- og forurensningsberedskap i de nordlige havområder. Satellittdata som leses ned ved SvalSat brukes allerede i dag operativt i overvåkingen av sjøisforhold, oljeforurensning og skipstrafikk, og det er grunn til å tro at Longyearbyen kan bli en enda viktigere plattform for overvåking av skipstrafikken i polbassenget.

Normalisering – økt behov for lovregulering

Regjeringen legger vekt på at det rettslige rammeverket for Svalbard skal være mest mulig likt fastlandet. Flere forhold, særlig det faktum at Longyearbyen utvikles i retning av tilsvarende lokalsamfunn på fastlandet, gjør dette ønskelig. Spesielle forhold gjør at det likevel vil være behov for en særskilt vurdering av om og på hvilken måte lover gjøres gjeldende på Svalbard. Blant annet må velferds- og rettighetslovgivning vurderes i lys av Svalbardtraktatens statuering av en lik rett til adgang og opphold på øygrup-

pen for borgere av traktatparter. Longyearbyen skal heller ikke være et livsløpssamfunn eller ha et tjenestetilbud på nivå med fastlandskommuner.

Svalbard og forskning

Svalbard er blitt et nøkkelområde for innhenting av kunnskap om hva som skjer når temperaturen i Arktis stiger, og hvordan dette kan påvirke det globale klimaet. Dette understreker viktigheten av å fullt ut utnytte de mulighetene Svalbard byr på som plattform for norsk og internasjonal klima- og miljøforskning.

I Longyearbyen har etableringen av Universitetssenteret i Svalbard (UNIS) bidratt til å styrke utdanningssiden. UNIS har også utviklet seg til å utgjøre en stadig viktigere del av lokalsamfunnet i Longyearbyen. I tillegg kommer virksomheten til institusjoner som Kings Bay AS i Ny-Ålesund og Norsk Polarinstitutt samt betydelige investeringer i infrastruktur. Longyearbyen og Ny-Ålesund vil også fremover være det naturlige utgangspunkt for forskning og utdanning som bygger på øygruppens spesielle fortrinn. Det er viktig at det legges til rette for at infrastrukturen på Svalbard benyttes effektivt, og samarbeid mellom institusjoner videreutvikles.

Gjennom satsingen på Det internasjonale polarår (IPY 2007-2009) er arbeidet med å videreutvikle Svalbard som forskningsplattform blitt styrket. Det er en viktig utfordring å forvalte arven etter polaråret på en best mulig måte.

Kulldrift og annen næringsvirksomhet

Ett av hovedmålene i svalbardpolitikken er opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen. Dette målet er oppfylt gjennom familiesamfunnet i Longyearbyen. Regjeringen legger vekt på at Longyearbyen skal videreføres som et familiesamfunn av høy kvalitet. Kulldriften er fremdeles den viktigste bærebjelken i dette samfunnet. Det er regjeringens vurdering at kulldriften bør videreføres innenfor de strenge rammer som miljøvernlovgivningen og kravene til bedriftsøkonomisk lønnsomhet setter, og på en måte som understøtter Store Norskes formål om å bidra til en robust bosetting i Longyearbyen. Eksisterende

infrastruktur for kullgruvevirksomheten bør benyttes i den grad det er mulig.

Samtidig er kulldriften en ikke-fornybar ressurs. Den er også sårbar for svingninger i kullpris. Uforutsette hendelser kan få store konsekvenser for virksomheten. I lys av dette mener regjeringen det bør arbeides med å videreutvikle andre virksomheter som kunnskap, forskning og undervisning samt reiseliv og annen variert virksomhet.

Reiseliv

Reiselivsnæringen er i dag et viktig grunnlag for bosetting og virksomhet i Longyearbyen, og gjennom en målrettet satsning på et mer helårlig tilbud vil næringen kunne øke sin betydning. Gjennom reiselivet spres det også kunnskap om det sårbare miljøet og miljøutfordringene i Arktis. Regjeringen ønsker å legge forholdene til rette for en videreutvikling av reiseliv som en basisnæring på Svalbard, innen strenge miljøsikkerhetsmessige rammebetingelser.

Vern av villmarken

Bevaring av Svalbards særegne villmarksnatur er ett av hovedmålene for norsk svalbardpolitikk. I takt med aktivitetsøkningen det siste tiåret har den samlede ferdselen på Svalbard økt. Veksten har vært størst innenfor skipstrafikk, reiseliv og forskning. For å begrense belastningen på Svalbards natur- og kulturminner, er det nødvendig å styre ferdselen på en måte som er i samsvar med de ulike områdenes verdi, sårbarhet og verneformål. Dette gjelder ikke minst innenfor naturreservatene på Øst-Svalbard som vil få økt betydning som referanseområder for klimaforskning fremover.

Det videre arbeidet med å styrke sjøsikkerhet vil være en viktig oppgave for regjeringen. Utarbeidelse av forvaltningsplaner og endringer i verneforskriftene vil være sentrale virkemidler for styring av ferdselen og for å begrense den samlede belastningen på miljøet i tråd med vernets formål. For å kunne iverksette effektive tiltak er det viktig å fortsette arbeidet med å styrke kunnskapen om hvordan ferdselen påvirker miljøet på Svalbard.